

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2017 -04- 04	
Dnr: KS-2017-328	Dpt: 913

MOTION
2017-03-29

Motion "Översyn av Tillväxtkontorets uppdrag"

Östhammars kommun tappar i näringslivsranking trots ett engagerat arbete från Tillväxtkontorets chef och personal. Moderaterna har med utgångspunkt från detta konstaterat att det behöver göras ett omtag beträffande Tillväxtkontorets uppdrag.

Idag bedrivs ett utåtriktat arbete med många kontakter med kommunens näringsidkare. Vid dessa träffar informeras företagarna om deras stora betydelse för kommunens utveckling. Företagarna försäkras om kommunens stöd där det är möjligt. Detta arbetsätt ger företagarna en förhoppning om att kommunen tar deras utmaningar på allvar.

Moderaterna anser att ett förbättrat företagsklimat förutsätter att kommunen i sin myndighetsutövning och förhållningsätt möter de utfästelser vi förmedlar.

Tillväxtkontorets uppdrag är idag i det närmaste hundra procentigt utåtriktat medan problemet med den dåliga rankingen sannolikt finns inom kommunens egna organisation.

Moderaterna konstaterar att om kommunen menar allvar med att vilja förbättra företagarnas villkor måste vi börja i den egna organisationen. Tillväxtkontoret måste flytta fokus till kommunens egna organisation.

Moderaterna yrkar

- att Tillväxtkontorets uppdrag förändras avseende näringslivsuppdraget så att den egna organisationen prioriteras till lägst femtio procent av kontorets resurser.
- att Tillväxtkontoret ges ett tydligt uppdrag att öka förståelsen för företagarnas villkor i kommunens samtliga förvaltningar.
- att kommundirektören i samråd med chefen för Tillväxtkontoret uppdras att se över kontorets uppdrag med utgångspunkt från de två att-satserna ovan.

Pär-Olov Olsson
Gruppledare (M)

Kommunstyrelsen
KS – 2017 - 328
Svar på Motion Tillväxt

Motion "Översyn av Tillväxtkontorets uppdrag"

Moderaterna motionerade tidigare i år om att Tillväxtkontorets uppdrag både ska förändras och förtydligas. Kommundirektören och chefen för Tillväxtkontoret skall enligt samma motion "se över kontorets uppdrag".

Av motionen framgår även att större prioritet borde läggas på kommunens interna utvecklingsarbete med syfte att utveckla företagsklimatet.

Andemeningen och strategin som lyser igenom i motionen känns både välgrundad och också i linje med den planerade verksamheten. Samtidigt är det viktigt att understryka att Företagsklimatet bara till en begränsad del, påverkas av Tillväxtkontorets insatser.

Vi mäter företagsklimat på lite olika sätt i Östhammars kommun. Lite förenklat kan vi säga att vi mäter företagsklimatet utifrån:

- Hur många nya företag som startas (Nyföretagarbarometern)
- Hur pass nöjda våra företagskunder är med sina myndighetskontakter (NKI), samt
- Hur attityderna till företagande uppfattas (Sv Näringslivs företagsklimatranking)

Till del påverkas dessa indikatorer av kommunens interna arbete.

Därför är målmedvetenhet och tempo i kommunens interna insatser prioriterade (se Yttrande till Dnr KS-2017-111).

Jag ställer mig även bakom en organisatorisk översyn med målet att ytterligare förstärka angelägenhet att stärka företagsklimatet.

Ulf Andersson, chef Tillväxtkontoret

Till kommunstyrelsen@osthammar.se

Dnr KS-2017-111

Yttrande med anledning av

Ärende: Motion, Kommunens service och regeltillämpning

Bakgrund

Den 4 oktober 2016 fattade Östhammars kommun (KS) beslut om ett "samlat arbete för att utveckla NKI" i gentemot företag i kommunens myndighetsutövning.

Beslutet tog sin utgångspunkt i resultatet av mätningarna, som genomfördes av de myndighetskontakter företag haft med Östhammars kommun under 2015. Resultatet pekade i en oönskad riktning och de beslutade insatserna hade tagits fram i en gemensam workshop mellan lokalt näringsliv, myndighetsförvaltning och berörda förtroendevalda från både kommunstyrelsen och bygg- & miljönämnden.

NKI mäter det sökande företags upplevelse av tillgänglighet, information, bemötande, kompetens, effektivitet och rättsäkerhet inom områdena brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- & hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Förenklat uttryckt täcker detta in en betydande del i det som skulle kunna inrymmas under "kommunens service" resp "tillämpning av lagar och regler"*).

Analysen och vad som gjorts

Under sommaren 2016 genomförde Företagarrådet i Östhammars kommun en workshop med syfte att gemensamt analysera resultatet av NKI-mätningen och resultatet av Svenskt Näringslivs företagsklimatenkät (rankingen). Till flera delar var resultaten samstämmiga och några av slutsatserna blev att

- Stärka den munliga dialogen med företagen
- Ha ett konstruktivt förhållningssätt i svaren till de sökande företagen
- Fokusera förtroendeskapande insatser på de mindre företagen inom bl.a. de areella näringarna och företag inom besöksnäringen
- Stärka kommunens dialog kring upphandlingar (ny inköspolicy är på gång under 2017, där ett av syftena har varit att också inhämta kunskap från näringslivet)
- Öka förståelsen hos både politiker och tjänstemän för näringslivets villkor

Dessa slutsatser – och ytterligare några – har varit den naturliga utgångspunkten i det beslut om ett "samlat arbete för att utveckla NKI" i gentemot företag som kommunen alltså fattade i höstas.

*) ett område som inte täcks in av NKI men som skulle kunna påverka Svenskt Näringslivs ranking är "kommunens upphandling". I slutet på detta dokument berörs detta område separat.

Hur har det gått sedan dess med det beslut som tagits?

Ja, till delar har de definierade insatserna i "det samlade arbetet" genomförts såsom planerat. De som bidragit i detta arbete är de myndighetsutövande förvaltningarna (Bygg- & Miljöförvaltningen resp. Räddningstjänsten). Därutöver har insatser även utförts inom Kommunledningsförvaltningens verksamheter (Företagsbesök, Frukostmöten, Lärseminarier och Fokusgrupper). Samtidigt är det viktigt att också lägga till att flera av insatserna sedan dess inte påbörjats eller fått mycket litet genomslag.

Den 25:e april släpptes också NKI för 2016. Utvecklingen av det som mäts i NKI är – generellt sett – långt ifrån den nivå företagare i Östhammars kommun har skäl att förvänta sig.

Vi behöver därför **öka både målmedvetenheten** och **hastigheten i genomförandet**.

Det är inte rimligt att anta att synbara resultat på det "samlade arbetet" ska kunna fås även om genomförandet hade varit 100%igt. För detta är tiden för knapp och de samlade företagskontakterna alltför få.

Men – min samlade erfarenhet av detta arbete säger mig ändå att – det föreligger en påtaglig risk att vårt interna arbete inte har förutsättningar för att nå resultaten om ett bra företagsklimat. Vi hamnar alltför ofta i överväganden där rådgivningen ställs mot myndighetsutövningen. Följden av detta är att vårt mål inte alltid och först är att få den sökande att lyckas.

Vad gör vi åt detta?

Det är min bedömning att målmedvetenhet och hastighet i genomförandet också hänger ihop med hur vi organiserar vårt arbete. En del i detta är t.ex. att NKI-målet och myndighetsutövningen som påverkar NKI-resultatet organisatoriskt också ska ha samma hemvist. Idag samordnas insatser och rapportering genom Tillväxtkontoret, samtidigt som det (i allt väsentligt) är en annan förvaltning (och nämnd) som arbetar med företagskontakterna där resultatet skapas.

Detta bidrar i bästa fall till otydlighet och ineffektivitet – i värsta fall, genererar detta både intern frustration och "dubbla budskap" i våra externa kontakter.

Jag föreslår därför att vi överväger en organisatorisk översyn där frågan om kommunens företagsklimatambition också kommer närmare de som äger verktygen för att påverka företagens upplevelser.

Utöver detta föreslår jag att de redan beslutade åtgärderna tidssätts omedelbart och att vi lägger till en repetition av den utbildningsinsats för handläggare, som genomfördes hösten 2013. I det arbetet var även det lokala näringslivet engagerat – och det är min uppfattning att det lokala näringslivet är beredda att delta även nu.

Vad säger rankingen om kommunens upphandlingsarbete?

Företagarnas betyg på kommunernas upphandlingsarbete är nedåtgående, men inte lika brant som de andra siffrorna. På politiker-sidan är betyget på kommunens upphandlingar rekordlågt.

Om man ska spekulera i vad det beror på kan det ju många faktorer spela in, kan det bero på bristande insyn i organisationens inköpsarbete, bristande kontroll på genomförda upphandlingar och inköp?

Det är viktigt att en utredning sker kring orsakerna till det sjunkande betyget.

Vilka förbättringsåtgärder kan man tänka sig?

Vi behöver veta varför politikerna är missnöjda med kommunens upphandlingsarbete för att kunna lägga in rätt åtgärder.

Tänkbara åtgärder kan vara t.ex.:

Ökad kommunikation främst mellan upphandlare och näringsliv

En ökad förståelse för varandras situation och förbättrade relationer kan göra mycket för attityden om offentlig upphandling.

Ökad insyn i upphandlingsarbetet

Upphandlingar och inköpsarbete är resurskrävande, är det något man behöver informera politiken om på ett bättre sätt? Och hur vårt inköps-arbete ser ut jämfört med andra kommuner och privata aktörer?

Ökad kontroll av upphandlingsverksamheten

Upphandling och kravställning blir tandlösa verktyg utan uppföljning av avtalet på leverantörssidan, samt uppföljning av kommunens leverantörstrohet och köp utanför ramavtal. Uppföljning har hittills inte bedrivits på ett systematiskt sätt utan bara vid behov, t.ex. vid reklamationer. I dialog med näringslivet har också företagare påpekat att bristen på uppföljning av avtalen ger ett oseriöst intryck. Vi behöver därför följa upp mer för att få ut bättre resultat och ökad trovärdighet.

Ökad kompetens på upphandlingsområdet

Offentlig upphandling är ett rättsområde som utvecklas i rasande takt, varför det är svårt att hålla sig uppdaterad om man inte arbetar med det dagligen. En omorganisation av kommunens inköpsarbete med en central inköpsenhet har diskuterats och behandlas just nu på tjänstemannanivå.

I tjänsten,

Ulf Andersson

Näringslivschef

Emmelie Rova

Upphandlingsstrateg

Tekniska förvaltningen

Datum
2017-04-04

Dnr
KS-2017-111

Sid
1 (1)

Yttrande över motion, Kommunens service och regeltillämpning

Vi delar uppfattning att företagsklimatet är viktigt för kommunen och att det är otillfredsställande att kommunens ranking sjunker i Svensk näringslivs årliga undersökning. Nedanstående områden kommer tekniska förvaltningen att arbeta med för att bidra till ett förbättrat företagsklimat.

Kommunens upphandlingar pekas ut som ett område som är viktigt för företagarna i kommunen. Tekniska förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att ha dialogmöten med företagare inför de upphandlingar som ska göras. I möjligaste mån anpassas också förfrågningsunderlagen så att lokala företagare ska ha möjlighet att lämna anbud. Under 2016 lämnade lokala företag in anbud i 51 % av de upphandlingar som tekniska förvaltningen gjorde under året. I de upphandlingar där lokala företag lämnade anbud var det i snitt 3,8 företag som lämnade anbud.

Tillgången på bostäder är viktigt för ett gott företagande för att säkra tillgången på arbetskraft. Tekniska förvaltningen arbetar tillsammans med flera andra förvaltningar för att tillgängliggöra mer mark för bostadbyggnation och attrahera exploatörer att bygga bostäder inom kommunen. Kommunen deltar i ett projekt kallat "Stärkt lokal attraktionskraft" som är finansierat av Tillväxtverket. Syftet med projektet är att stärka kommunens arbete i mark- och exploateringsprocessen vilket också bör medverka till ett förbättrat företagsklimat.

För att underlätta för sökande av marktillstånd och tillfälliga trafikavstängningar kommer tekniska kontoret i samråd med polisen att samordna tillstånden för detta.

Kommunens värdegrund ska genomsyra allt arbete och också arbetet med att förbättra företagsklimatet. Genom fortsatt arbete med kommunens värdegrund fås en större förståelse för bland annat företagarnas behov och förståelse för de förväntningar som finns.

Tekniska kontoret

Annila Bexelius
Teknisk chef